

Hannas lovsång
Vera von Essen

Wera von Essen
Hannas lovsång

© Wera von Essen 2022

Utgiven av Föreningen Valv

Konstverk omslag av Robert Svensson

Formgivning omslag och textsättning av Julia Martinsson
foreningervalv.se

Du som önskar skriva ut denna text kan med fördel göra det med två sidor per uppslag, det sparar papper och ger en behaglig textstorlek anpassad för läsning på papper.

Öppna pdf:en i Acrobat Reader (hämtas gratis på adobe.com/se) och välj »Skriv ut«.

I dialogrutan, under *Anpassning av sidstorlek och sidhantering*, välj »Flera«, under *Sidor per ark*, välj »2« och under *Sidordning*, välj »Vågrät«. Välj »Skriv ut«.

WERA VON ESSEN

Hannas lovsång

Kära ofödda barn,
Jag skriver till dig från ett bibliotek. Mitt älskade liv, jag hämtar andan. Din far lever i ett bibliotek, faktum är att han tjänstgör som bibliotekarie. Din far är benediktinmunk. Ja, du hörde rätt. Jag ska förklara.

Du förstår, jag är fyrtiotvå år, och när en kvinna fyller fyrtio år händer något med hennes kropp. För mig var det ett vägskäl, att ge upp eller ge det ett sista försök. Då dök din far upp. Han såg på mig med ögon som glittrade av gudsljus och han sa: Det svåraste för mig har varit att avstå faderskapet.

Jag hade ägnat några år åt att övervintra i Pernambuco. Du vet inte vad det är, nej, inte än, alla känner till Rio de Janeiro men få vet att Olinda i delstaten Pernambuco är en av Brasiliens äldsta städer. Så är det, och där finns kloster och kyrkor av alla de slag. Det var där den första bene-

diktinorden bildades i Latinamerika, det var där karmeliter, franciskaner och jesuiter höll till på 1600-talet. På senare år har landet invaderats av en ny sorts kyrkor, de evangeliska, en maffia, men det är en annan historia.

Din far är en barfotamunk som sjunger gregorianska sånger i ett av Olindas äldsta kapell. Vi träffades där. Det var på långfredagen. Den gladaste långfredagen du kan tänka dig, för allting blir glädjefullt i Olinda, till och med döden. Hur kan det komma sig, undrar du kanske, att man alltid dansar vidare trots att det ligger människor på gatorna och dör? Jag vill ge dig det, den underbara och fruktansvärda förmågan att fortsätta framåt, som finns i Amerika i allmänhet och i Latinamerika i synnerhet.

Jag hade släpat med mig en av männen jag brukade träffa till mässan, en av alla odugliga charmörer som jag släpat med på olika saker här i livet. Han kände din far eftersom de båda gillade att vara ute på krogen. Senare skulle det visa sig att han hade tre andra flickvänner och vi fick alla betala hans kokain, mat och uppehälle. Du ska veta en sak om män, om du blir en person som tvingas leva med bördan att älska dem, att de ljuger om lite vad som helst. De säger saker som de gissar att du vill höra. De säger saker som: Du är mitt livs kärlek, för de tror att man vill leva som i såpopperorna som rullar på tv dagarna i ända. Själv hade jag för längesedan gett upp männen och använde dem mest som sällskap och ledsagare. Det är nämligen svårt för en kvinna att ta sig fram ensam i Brasilien, ska du veta. Så jag blev inte ens sur när jag fick höra om bluffen. Det rörde mig inte i ryggen.

Det var jag som bjöd ut din far. Jag såg inte på honom som man, självklart inte, jag tänkte att han kunde vara en annan. Din far är författare och poet. Efter långfredagsmässan, när vi alla tagit av oss skorna och

gått fram och kysst korset, vinkade din far till mannen som höll mig sällskap och bjöd in oss till klostret. Vi fick komma in i de gamla fuktiga gångarna som luktade gammal fukt och lite mögel, med några fladdermöss som hängde upp och ned i taket. Din far var mycket ivrig över att se oss, mycket glad. Jag är så glad, sa han gång på gång, och slog på luftkonditioneringen i det olidligt varma rummet. Hur munkarna står ut i hettan med sina tjocka kåpor vet jag inte, mitt barn, men jag vill ge dig det också, en förståelse för värme, vad värme gör med människan och med kroppen. Jag vill att du förstår hur ljuvt det är att ta av sig sina kläder. Hur mänskligt det är att vilja vara naken. Du ska ju komma till mig naken, ett vitt blad, redo att fyllas av medfödd synd.

Din far såg på mig och sa: Jag är också författare.

Baren vi gick till hette Inga, där fanns ett dansgolv där människorna stod tätt omslingrade, höfterna mot varandra, musiken kallas *forró*, en underbar musik, med dragspel och ett vemod som kanaliseras in mot den andre, köttet som tröstar när ingenting annat fungerar. Ölen var billig och vi hade börjat prata om Henry.

”Jag låg aldrig med honom”, sa jag. Din far såg på mig, nästan argt, som om jag ljög, efter att ha berättat om Henrys tre flickvänner och visat meddelanden där han tigger pengar, ja han tiggde pengar till och med av en munk.

”Tror du att jag skulle döma dig ifall du hade legat med honom?”

Jag förstod att hans indignation bestod i att bli sedd som en from person på höga hästar, som om han inte vore en av oss alla. Jag sa: ”Nej, det tror jag inte. Men jag låg aldrig med honom. Och jag var aldrig kär i honom.”

”Okej”, sa din far, och jag anade ett leende, som inte handlade om att jag hade avstått, utan för att han verkade tro att jag var en kvinna som

inte gick att lura så lätt. Som inte föll pladask när en man smörade för henne.

”Jag *har* blivit lurad”, tillade jag därför. ”Det har hänt. Men inte av Henry. Jag tog honom aldrig på allvar.”

Nu log din far. Han verkade inte bry sig om det jag sagt.

”Skitsnack biter inte på dig”, sa han nöjt. ”Varför då? För att du inte är desperat.”

Tanken på hur många desperata människor det finns i Brasilien gick igenom mig som en kall fläkt i hettan. I någon sekund hade jag känt mig stolt över att inte ha förälskat mig i Henry. Men nästan genast insåg jag att det var ren tur. Jag hade lika gärna kunnat bli det. För när man minst anar det faller man dit igen, kära barn. När man tror att man inte är en ”sån som”. En sån som lustar eller som blir lurad, ja, då brukar man falla dit snabbt som attan, och man får ödmjukt ställa sig sist i ledet till biktståset.

”Låt oss byta ämne”, sa din far. ”Vi glömmer Henry.”

Jag började dansa på stolen. Din far såg på mig på ett sätt jag aldrig tidigare erfarit. Som en man, ja, men utan begär, utan den där blicken jag var så van vid att parera, nej, detta var något annat, förmodligen beundran. Och samtidigt en åtrå. Men det fanns en glans i blicken som inte kom från vanlig åtrå, från fantasier eller inpräntade bilder. Nej, den kom från Gud.

”*Linda*”, sa din far och log.

När din far och jag pratade om var vi skulle låta dig växa upp så vi halva tiden i Sverige och halva i Brasilien. Vi ville att du skulle få bägge delarna, ett land där allting fungerar men där man måste betala timanställda för att engagera sig i en. Ett annat land där alla mormödrar och fastrar och patriarker kysste ens barn i tid och otid men där det inte ens finns rännor på gatorna och människor kommer åkande i häst- och vagn. Ja, det är kärror fulla av bråte, tre unga kuskar, hästen mager och hårt piskad. Du ska slippa det, också. Slippa se barn i din egen ålder, när du blir lite äldre, trycka sig mot de vuxna. Men du ska inte vara fast i den trånga stöveln heller. Du ska få den rena naturen och daghemmet och de enkla timmarna i mörkret, och de ljusa. En himmel av aprikos och en med moln så nära att man nästan kan ta på dem, en himmel med fukt som förbinder, oupphörlig fukt året om, en hetta som sprängs av fukt så att himlen faller ner över en. Ett ekande kloster mitt i allt vatten som inte lämnar gatorna när det regnar, skräpet som flyter runt som du inte får trampa i eftersom det finns råttor. Du ska få lära dig allt om smuts. Hur fort allting invaderas av djur och av smutsen själv, hur du alltid måste samexistera med djur och med smuts. Det finns ingen tid på året då kackerlackorna drar sig tillbaka, eller myggen, eller hettan, eller fladdermössen, eller råttorna. Hettan är densamma alla dagar året om.

Vad du än planterar i din trädgård växer det och får ett eget liv, mitt barn. Vad du än ställer ut växer det. Det finns växter som du måste tucka fort, fort, eftersom de höjer sig flera decimeter om dygnet.

Är du här? Kan du återkalla jorden trots att du inte är mer än detta? Kan du känna hur vattnet kommer att vara mellan oss, du och jag, och din fars leende från sitt kloster. Du måste förstå en sak, när de nyfikna människorna med sina stora näsor frågar dig om honom, att där han är ifrån, inlandet, som kallas *sertão*, är det vanligt att bli munk. Du för-

står, en gång i tiden var det lika vanligt, eller ännu vanligare, i Europa också, att man levde så. Det finns fortfarande munkar och nunnor, men förr i tiden, när man fortfarande trodde på Gud, var de en del av byn eller staden. Din fars by är mycket religiös. Men det betyder inte att man måste vara munk för alltid, att man inte kommer att ändra sig. Det kan hända, och har hänt många människor, att de ändrar sig, träffar sitt livs kärlek, lämnar klosterbiblioteket och får ett barn. Men det ska din far aldrig göra. Nej, jag ska aldrig tillåta det.

Din far sa: Det finns ingen motsättning mellan litteratur och tro. Han sa det så bestämt, men han har fel. Eller har han rätt. Det finns troende som säger att han har fel, att litteraturen är farlig och tron ren. Det finns människor som inte kan skilja litteraturen från livet, och sådana människor är din far och jag.

Din far säger: Ibland har jag känt mig ensam här i min cell men nu vet jag att jag aldrig mer behöver vara det eftersom jag har träffat dig. Din far ljög när vi gick uppför backen mot torget eftersom han inte vet när han skriver en berättelse i sitt huvud. Din far talade sanning eftersom han kanske får rätt. Om du är vårt ofödda barn får han rätt. Ett barn mer eller mindre, vad gör det. Jag kan lika gärna bära fram dig. Du får snart ditt eget liv, precis som den ceriserosa blomman som sköt sitt skott rakt upp mot himlen trots att man klippte ner henne gång på gång, hon levde bland de andra i busken, i samma snår, men stod plötsligt ensam som en drottning mot skyn.

Om du bara är det här är det också nog. Om du blev till för att jag träffade din far. För att jag såg fiktionen i hans ögon som var sann av gudsljuset, du förstår, illusionen ligger närmare bönen än illusionslösheten. Det man ber om får man på något sätt, på något plan, kanske

som en tystnad eller en tomhet, och det är lika mycket av ett svar. På chatten där din far och jag brukade prata finns något som kallas Tyst period, den slår jag på när han hör av sig för ofta.

Jag ska flyga tillbaka till landet där du avlades och bli bärare av dig, jag ska landa i en hetta som gör mig lugn när ingenting annat gör mig lugn, och jag ska ta emot dig. En dag ska jag stå framför din fars kloster igen. Han får förlåta mig för att det inte blev mer än du, än det här. Förlåtelse, mitt barn, ska jag ge dig mer än något annat. Var förlåtande! Förlåt dina dumma små laster!

Och du ska framförallt inte lyssna på mig. Jag kommer aldrig att bli din mamma eftersom jag är fast i det här sättet att älska. Jag kan bara älska om det är varat, inte om jag måste älska just dig. Så sa min mor till mig en gång i tiden men hon älskade inte varat. Om jag skulle lära mig att se dig och din specificitet. Din breda näsa som du fått av din far. De ljusa ögonen, som vi båda har. Jag vill ge dig liv mer än att älska. Jag var inte älskad, men jag fick livet. Och det är att vara älskad. Det kommer du att upptäcka utan mig.

I vinter åker jag tillbaka dit och befruktar mig. Förhoppningsvis går det på första försöket. Jag har sex månader på mig. Sedan reser jag hem och föder dig. Ingen kommer att ifrågasätta mig här, var och varannan kvinna skjuter in en främlings vätskor genom en spruta och lägger sig ner på rygg. Vad spelar det då för roll att din far är på andra sidan Atlanten. Jag har pratat om dig dessa dagar, och när man pratar tillräckligt mycket om något tenderar det att bli sant. Jag vet inte hur jag själv kom till men jag såg min mors arga blick framför kameran, när jag ockuperat hennes kropp och gjort henne tung och långsam. Många

män lurar kvinnor i min ålder att de ska ge dem ett barn. Det är ett sätt att binda oss till dem. Varför tror jag på din far? Det är bättre att du blir det här.

Hanna eller Miguel ska du heta. Det blir Mikael på svenska, förklarade jag för din far, och han blev förtjust.

Kära ofödda barn,

Jag är i biblioteket igen. Den här gången i din fars domäner, i ett benediktinkloster, men för kvinnor. Som jag har längtat efter att skriva till dig, tänkt på dig ända sedan jag kom hit. Första dagarna var kärva, första dagarna slipas man bort, jaget nöts ner och tröttheten tystar de svärmiska och fladdrande tankarna man annars göder utan att veta om det. Jag har bosatt mig i biblioteket, mellan varje gudstjänst springer jag hit och läser. Precis som din far gör, på andra sidan havet. Så lever din far, mitt barn, men i hetta, här är mycket kallt, trots att det är försommar. Jag har dubbla byxor och dubbla tröjor.

Du skulle ha sett nunnornas min när ett barn kom in i kyrkan! Första dagarna verkade de så stränga i sina svarta kåpor, de ser nästan ut som sådana där IS-kvinnor bakifrån. Om det inte vore för deras vita hucklen under det svarta. De lever i en djup hemlighet, i en tystnad av allt mer framträdande gudsljus, det ljus jag såg i din fars ögon, *deifucum lumen*. Jag såg reflektionen i ett av deras ansikten denna morgon, jag förstod inte vad det var, glädjen i ögonen och ansiktet som plötsligt öppnades

i ett leende. Jag vände mig om och såg att porten stod på glänt och genom springan: en pojke i sin mors famn som storögt såg på de svartkläddas sång. När han kom in i rummet och upptäcktes av de andra flög glädjen runt och studsade mellan deras ansikten, som om de själva vore lekande barn, som om de själva vore mödrar allihop, som om de själva bar på en skatt som dig inom sig. Deras glädje var dock inte den vanliga, som leder en mot, framåt, ditåt, nej, deras glädje var avståndets, en kärlek som brinner och avstår.

För det kan verka grymt, mitt barn, som inte är mitt och aldrig kommer det bli, men kärlek är lika mycket avstånd som närvaro. Jag kom från Fadern och trädde in i världen. Jag lämnar världen igen och går till Fadern. Varför, ja, varför, måste vi få detta fruktansvärda hopp lagt över oss, detta tunga ankare som inte går att rubba? Att lämnas tomhänt och bedjande, hur kan det vara kärlek? Att avstå från dig vore att älska dig lika mycket, att hoppas på dig utan att förvänta mig en ankomst, glädjas utan en rörelse mot, framåt, ditåt. En stilla triumf över att älska utan att begära.

Om du blir till, om du får en far som din far, som lever i ett bibliotek och springer mellan gudstjänster, som sjunger ostämt och som skriver i chatten: Nu ringer det in till bön, ja, då får du en far som har en far som heter Sankt Benedictus. Sedan 500-talet har han varit fader åt munkar och nunnor, och pekat mot Kristus som pekat mot Fadern. Låter det snurrigt? Jag hade en muslimsk väninna en gång, som beklagade sig över treenigheten. Hon sa att hon hade försökt gå i mässor men inte förstått varför vi krånglar till det så. Alldeles för många människor och vägar, alldeles för många inblandade. Böj dig bara ner och lägg pannan mot marken, tyckte hon.

Ja, katolicismen är en hopplöst mänsklig religion. Människor som är till för människor, till och med Gud själv blir människa, född av männ-

iska, tillbedd och kysst av tårfyllda människor. Din fars fader säger att vi ska bekänna våra begångna synder med tårar och suckan. Precis som vi ska göra oss främmande inför denna tidsålders gärningar.

Åh, mitt barn, jag vill inte tillhöra, inte finnas, inte svara, inte förklara, men om du ska komma till oss måste vi berätta att bakom alla galler och väggar försiggår en annan värld, en verklighet minst lika sann, som existerat och tillbetts i tvåtusen år, men som i den här tiden är värdelös, precis som litteraturen, och tårarna. Och det går inte att förklara. Hur samma svajande träd svajar av en annan rymd när några dagar av rening pågått. Hur en blommas hjärtformade korta helt egna liv bärs av denna rymd, och tystnaden som talar och lyssnandet som mognar i vinden. Spring medan ni har livets ljus, och jag springer i korridorerna, raska steg genom korridorerna, som buren, som om jag flög. För när plågan är över, det olidliga knäböjandet och tröttheten, då släpper Han mig, spring, och jag blir fri, rymden är jag, en kropp som skiftat centrum, från en hjärnlob till ett hjärta som vidgas i smärta en liten bit i taget, i varje bön, i varje steg. Och till råga på allt, lilla liv, har en skara ungar anlant till klostret, de leker i trädgården, i den kalla luften, de springer fram och tillbaka och du kunde bli en av dem. Du kunde bli en av dem som drar i prästens långa svarta kjolar och han svarar tafatt: Mitt barn, och du slår i huvudet utan att han märker något eftersom han är van vid vuxna män som reder sig själva medan de ser in i hans ögon och letar efter pappa.

Till råga på allt kom Djävulen i natt. När man glömmer bort att han finns behöver minnet friskas upp, han för en närmare Gud ska du veta. Han ger sig helst på de fromma, så om du råkar ut för honom betyder det oftast att du gjort ett litet framsteg. Varje gång man gör ett framsteg frestar han med högmodet. Om man som din far och jag har kallelsen

att skriva och därmed ibland får röra sig bland människor upptagna med framgång, med att skapa bord vid vilka de som räknas får sitta och dit de som vill räknas ska blicka, då går djävulen ofta fram. Djävulen kommer sällan till mig, för jag ger honom uppmärksamhet och erkännande genom onda böcker och sedeslös musik, det håller honom lugn. Men igår dök han upp här i klostret. Här finns den, skiljelinjen, här är vägskälet, mitt barn, en blick åt fel håll och han är där. Han hämtar genast upp en om man avviker. Han måste ingå i Guds plan, vem ska annars tvinga en att välja. Demoner finns det gott om, de är annorlunda, ofta dränerande och tjattriga, löjliga och ensamma, men djävulen, i egen hög person, träffar man sällan.

Ja, han var här, han visade mig en plats under revbenen där han hållit till och viskat saker, vattnat fåfången och andra hemska saker man behöver när man skriver. Det han vill är världen.

Mitt kära ofödda barn,

Det är dumt, jag vet, att jag sitter här och förklarar saker för dig. Det väsentliga vet du redan, ser du redan, kommer du att lära mig, påminna mig om. Det är du som svarar Ja, det är du som vet att språket kommer före tingen, dina ord kommer att vara fristående. Med tiden kommer tingen att få konturer i dina ord. Det finns ord som du kan innan de existerar utanför dig. Det finns ord som du kommer att ha hört innan de speglas i ansiktet på någon. Jag bryr mig inte om ifall du blir flicka eller pojke, mitt tilltal till dig är detsamma.

Du ska heta Hanna om du blir en tjej, egentligen sa jag Anna, den heliga moderns mor, men din far missuppfattade och när han skrev Hanna i chatten förstod jag att det var bättre. Hanna som besjunger barnet.

Din far är mycket kort och mycket ful. Vad gäller mäns fulhet är den sällan ett problem. Som kvinna är jag mer attraherad av attraktionen till mig än av den som åtrår. Sådant kan jag lära dig, sådana oväsentligheter kan jag en hel del om. Vackra kvinnor står ut med fula män för att deras egen skönhet blir starkare, tillåts stråla mer. Som Marilyn Monroe, en otrolig kvinna som de dödade, hon lät sig bäras av oräkneliga män, merparten fula, för att hon visste hur hon skulle använda deras dyrkan på rätt sätt. Det är bara det att männen förr eller senare börjar hata en, kanske för att de ser hur kanalen mynnar ut i världen som om den vore ett hav, till allas förfogande istället för bara till honom. De flesta män vill förr eller senare äga en. Förr eller senare låsa in en i källaren. Därför vill jag att den som ska bli din far är en munk, med fast förankring i något annat än mig. Han ska inte kväva och kväsa, äga och vilja, han ska dagligen tuktas tillbaka in i *ora et labora*.

För om du visste hur många år jag offrat, gett bort i väntan på männen. Hur många fönsterkarmar jag suttit på, där jag rökt cigaretter och tittat efter bilar som aldrig är deras. Jag hade gett upp allt det där när jag träffade din far. För vad folk än säger i Sverige, hur toleranta de än är, saknas det vara, det är själva varat, varat i sig, som saknas och därför kan man inte vara. Man kan inte vara utan barn, utan partner, utan karriär. Man kan inte vara. Varat sjunger inte som i din fars land, man säger att det är astralt, och man kan luta sig tillbaka in mot sig själv och vara.

Men en gång när jag såg en av alla dessa kvinnor som sitter, som sitter på gatan eller trottoaren eller en på en plaststol på torget och bara sitter,

som om hon väntade, insåg jag att det var något mer än att bli stoppad av värmen, och jag förstod att det var för att hon inte hade problem. När en människas liv är fullt av grundlösa och oförtjänta problem, inte som i mitt land där man förbokar och föranmäler och framför sina ändlösa klagomål på små lappar, är tillfällena utan problem en ren vila, en kropp som blir tung i plaststolen, en sandal mot asfalten, som existerar utan eftertanke. För när hon reser sig igen och går tillbaka upp för backen som är hennes liv kommer döden som piskrapp, snabbt och ihärdigt över samma kropp, och hon ångrar genast att hon inte passade på att vara.

Din faders far säger: Ödmjukhetens sjätte steg består i att munken är nöjd med allt som är värdelöst och i allt han blir ålagd ser sig själv som en dålig och ovärdig arbetare.

Jag trodde inte att jag skulle kunna känna svartsjuka gentemot din far men det gör jag. Det är som med prästen, som vi alla älskar men som måste älska alla, som ser in i ens själ med hela sin vishet för att lämna en och göra samma sak med nästa behövande. Det är kyskhet, mitt barn, att älska alla lika mycket och utan favoriseringar.

Jagets fågelungar som ständigt gapar. När de får näring en gång för alla lämnar de boet. Din far älskar mig inte mer än någon annan. Det är inte bara för att han är munk, det är också för att han skriver. Om man skriver älskar man mellanrummet. Man älskar och skyr det fruktansvärda avståndet, eftersom det sätter själen i rörelse. Tomhet och väntan.

Din far sa igår, i ett röstmeddelande, med sin rena stämma, som sjunger och svarar, som står på ena sidan allt och lyssnar på andra sidans sång, och när han svarar är det så, att om han gör fel så är det hans eget fel, men om han gör rätt är det bara för att han hakat i det rätta, ingen förtjänst finns däri. Så fortgår den geometriska ordningen i det fuktiga taket upp mot himlen, stegen med fladdermöss och mögel, att han varje dag tittat på träbänken där jag suttit under mässan, på långfredagen, där jag stod på knä och svettades, han hade tittat på tomrummet varje dag. Jag sa: Du kväver mig, jag vill att du slutar vara så förälskad. Och nu blir jag svartsjuk. Till och med Gud är svartsjuk. Judarnas Gud, som gudskelov också är vår. Han som vill ha allt.

Kära barn,

Jag känner det som om jag har bedragit din far och alla nunnorna i klostret i det jag skriver, som om ingen gemenskap kan ges mig när jag gör såhär. Det är som vanligt, mitt barn. Jag ska berätta att det finns en demon som gavs mig flera generationer bakåt, hör bara, när jag frågade min far vad man gjorde om dagarna där han växte upp, ett stort slott med tjänstefolk och swimmingpool, sa han bara: Vadå gjorde? Vi festade. Som om jag vore dum som inte förstod det. Jag fick den demonen, och jag förstår den, när jag var tolv år stal jag lite vodka ur frysen och varat blev något annat, vilken förälskelse, tyngdlagen som hävdades, all-

ting levde, ingen märkte något eftersom ingen såg något, eller för att de var likadana allihop, antingen i detta tillstånd eller suktande efter det, och dagen skulle bara uthärdas tills man fick återvända dit. Och det är så mitt liv har blivit. Jag uthärdar i väntan på att få komma hit, dricka kan jag inte göra mitt barn, för det finns något i mig som helt enkelt inte klarar av att svika. Att svika sig själv, sitt uppdrag, jag kan det inte, kanske för att uppdraget är tillräckligt mycket av ett svek. Din far är alkoholist. På samma sätt. Istället för att vara alkoholist skriver han om att vara det.

I ljudmeddelandet sa din far: Nu ringer det in till bön, och jag hörde klockorna klämta i bakgrunden. Jag såg mig själv i den där stolen, de barfota munkarna, fötter mot stenar, den tappra prästen i sin mundering, de tjocka tygerna i hettan, tappert tog han av sig sina skor och gick ner till oss med eukaristin, tappert fortsatte han att dela ut den till oss medan din far satt i sitt bås och såg på mig. Du ska veta, mitt barn, att sådant händer hela tiden och har alltid hänt, ändå är det så med överträdelsen, att den tycks vara ny, som om man vore den första att begå den, och den enda. Därför ska vi begränsa vår bikt, därför säger biktfadern uppfostrande Var det allt, för att man ska resa sig upp och gå. Eller komma tillbaka när man verkligen har syndat. En gång sprang jag nästan dit, en märklig lycka över att äntligen ha begått ett brott. Jag vill ha mänsklig kärlek, men jag är för syndig, mitt barn, för kärlekslös för det. Därmed bygger jag upp en ondska, en borg av onda tankar som vaktar och gör tunneln trång. Jag kommer att göra det onda. Om jag inte felar. Om jag gör rätt kommer jag att begå en riktig synd och bli förlåten.

Vi gick upp för trappan. Vi möttes nere i slukhålet, de fyra hörnen heter det, där Olindas alla fyllon samlas och skriker och dansar och sjunger vareviga dag. Jag satt och väntade på din far. Innan mässan började hade han vinkat till mig i sin svarta kåpa, att jag skulle komma fram, och jag gick till altaret där han stod i ljuset, han log och sa: Klockan halv åtta möter jag dig. Jag gjorde tummen upp och gick och satte mig igen, med församlingens misstänksamma blickar på mig. Jag ignorerade dem, som jag alltid gör, det är det viktigaste, mitt barn, med gemenskapen, att veta när man ska stänga kanalerna och hålla de andra ute. Helt öppen ska man enbart vara inför Gud.

Vi gick uppför backen. Uppför trappan. Uppför stegen, han hade sagt: Är du redo, jag svarade: Alltid. Det var så varmt, mitt barn, hur många gånger ska jag säga dig hur varmt det var, du kommer inte att förstå förrän du själv erfarit det. Vi svettades så. Vi lämnade sakta och svettandes hörnens näste och kämpade oss uppför backen. Dumt nog hade vi klätt oss i alldeles för varma kläder, för så fort det kommer en vindpust eller en bris något friskare än den vanliga, ljumma, smekande varma, tar man på sig sina mer täckande kläder, för att för en gångs skull vara lite ordentlig och ha långbyxor eller åtminstone en riktig tröja. Sedan står man där, genomsvechtig.

Vi stod där, halvvägs uppför backen, och andades, pärlor i din fars panna som blänkte, jag kände den välbekanta fukten i nacken, i hårfästet, och två unga män var på väg förbi oss, och rädslan kom som vanligt över mig, handväskan och den vidriga lotten i att vara den som har. De två tände varsin cigarett, och din far sträckte fram sin tigarhand mot dem och bad att få köpa en. Vi är utan, sa han, som ett barn, som om det vore en nöd för oss att vara utan cigaretter. Pojken gav lite motvilligt ifrån sig en och din far tryckte snabbt ett mynt i hans hand. Har du tändare också, och de hade han, sedan blev vi stående. Och det var

första gången jag verkligen såg din far. Tidigare hade jag bara sett en munk. Han stod på trappsteget över mig och var inte längre kortare än jag. Han stod där och jag såg honom.

Jag vet inte varför eller hur det gick till, men plötsligt hade din far berättat två saker för mig. Den ena var om hans längtan efter dig. Det andra var, och jag ska aldrig glömma hans uppriktiga behov av mig som en annan, för det var då han blev en människa, när han i en trött och hemlig krasshet sa att han inte stod ut med all falsk moralitet inom kyrkan. Vi stod stilla på trappan och rökte. Världen visade sig för oss, tidigare hade jag bara sett mig själv och bedömt hans blick på mig, nu förflyttades vi till samma punkt och världen uppenbarade sig.

Den trappan. Jag skulle kunna stå på den resten av mitt liv. Han sa att en av munkarna i klostret, den som betett sig värst mot honom eftersom han gillar att gå ut, blivit påkommen med att ha en affär. ”Med sin chaufför!”.

Din far fimpade sin cigarett. Från det ögonblicket var vi förälskade. Vi skrattade när vi tog oss uppför backen. När vi kom upp till toppen var jag vrålhungrig och ledde oss mot torget, mot tapiocan, mot mitt favorittält, mot den stora kyrkan och utsikten över havet och över den grymma stadens skyskrapor där borta med sina hajar och färgglada slum och gyttjebotten full av krabbor, ja, den stora grymma staden jag kommit att älska, av någon anledning hade jag bytt min lidelse för Rio de Janeiro mot Recife. Vi satte oss på varsin vit plaststol och jag beställde tapoica. Din far ville ingenting ha förutom vatten. Hans ögon lyste, som de alltid hade gjort, men det var först nu jag insåg hur fri han var i det stränga ljuset, och framför oss låg en tygskylt i ljusblått på vilken det stod JESUS broderat med guldtråd. Din far såg den inte, han ser inga sådana budskap och hör inga ord om det andliga. Han hör ingenting sådant, han bryr sig inte om det. Jag såg skylten reflekteras i hans

lysande ögon. De flesta människor, inte minst jag själv, lär sig snabbt att använda sitt ljus för att överleva. När man illuminerar människor runt sig får man också en viss makt över dem. Inte din far. Han lyste utan anledning. Det var för dig.

